

Format collegevoorstel *Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid 2022-2025* en Mandaatbesluit aanwijzing toezichthouders brandveiligheid

Onderwerp

Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid 2022-2025 en Mandaatbesluit aanwijzing toezichthouders brandveiligheid.

Gevraagd besluit

Het college van burgemeester en wethouders van Boxtel besluit :

1. Binnen het beleidsplan vergunningen, toezicht en handhaving voor het onderdeel Brandveiligheid de geactualiseerde 'Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid 2022-2025' vast te stellen onder intrekking van het besluit toezichtstrategie brandveiligheid 2017-2021 in te trekken.
2. De Regionaal Commandant Brandweer van Veiligheidsregio Brabant-Noord te mandateren voor het aanwijzen van toezichthouders, voor het toezicht op de naleving van wet- en regelgeving met betrekking tot brandveiligheid en brandveilig gebruik.
3. Beide voorgaande besluiten op de gebruikelijke wijze te publiceren.
4. Het in kennis stellen van de Regionaal Commandant Brandweer van Veiligheidsregio Brabant-Noord over de genomen besluiten.

Aanleiding / Voorgeschiedenis

Sinds 2017 werken de aangesloten gemeenten en Brandweer Brabant-Noord volgens een gezamenlijk ontwikkelde en vastgestelde *Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid*. Deze strategie is zodanig ingericht dat er op regionaal niveau een maximale veiligheidswinst behaald wordt op de bestuurlijke doelstelling: 'Het voorkomen van slachtoffers'. Het gaat bijvoorbeeld om toezicht bij horecagelegenheden, zorginstellingen, scholen en bijeenkomstgebouwen. Op deze wijze worden in een cyclus van vier jaar de meest risicovolle gebouwen in onze regio gecontroleerd. In 2020 is in samenspraak met de gemeenten besloten om vanwege de COVID-pandemie de toezichtstrategie met één jaar te verlengen.

In de toezichtstrategie staan de risico's aan de basis van de in te zetten capaciteit. Dat wil zeggen dat de prioritering het hoogst ligt daar waar de risico's het hoogst zijn, en daar waar de risico's het hoogst zijn, wordt de meeste capaciteit ingezet. Deze risicogerichte aanpak verhoogt de kwaliteit van toezicht op brandveiligheid en leidt tot een betere balans tussen beschikbare capaciteit en maatschappelijke resultaat.

Na de evaluatie van de Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid 2017-2020 is er inzicht verkregen in de succes- en verbeterpunten. Ook heeft de toezichtstrategie veel data opgeleverd over o.a. het naleefgedrag en de geconstateerde gebreken bij controles. Het geconstateerde naleefgedrag heeft ervoor gezorgd dat een aantal gebruiksfuncties in een hogere of lagere risicocategorie zijn beland. Uit een analyse van de geconstateerde gebreken kan worden geconcludeerd dat een groot deel van de gebreken te wijten is aan gedrag en cultuur. Enkel toezicht en handhaving is hierin niet toereikend.

Inhoud

Voor de periode 2022-2025 is opnieuw een risicogerichte toezichtstrategie ontwikkeld. De risico's blijven aan de basis staan van de in te zetten capaciteit. Door Efectis is de gebruikte methode voor het prioriteren van gebouwfuncties in risicocategorieën, en de daarbij behorende inspectieonderwerpen, opnieuw gevalideerd en aangepast aan het Besluit Bouwwerken Leefomgeving (Bbl). Het Bbl vervangt het Bouwbesluit op het moment dat de Omgevingswet ingaat.

Nu we weten dat gedrag en cultuur belangrijke oorzaken zijn van onveilige situaties, wordt er in de nieuwe toezichtstrategie meer ingezet op de bewustwording en beïnvloeding van gedrag en cultuur, waarbij ook de objecteigenaren en –gebruikers betrokken worden. Dit wordt gedaan door middel van

een digitale zelfscan brandveiligheid, kennissessies en trainingen. Zo houden we samen zicht op brandveiligheid.

De inzichten van de evaluatie en de herziene validering hebben geleid tot een nieuwe vierjarige toezichtstrategie 2022-2025, die naast toezichthoudende instrumenten ook bewustwording vergrotende en gedragsbeïnvloedende instrumenten bevat. De toezichtstrategie is gebaseerd op de actuele gebouwenvoorraad, de beschikbare middelen en de beleidsdoelstellingen. Bij de totstandkoming van de nieuwe toezichtstrategie zijn de VTH-afdelingen betrokken geweest.

Digitale zelfscan brandveiligheid, kennissessies en trainingen

Om gebouweigenaren en –gebruikers bewuster te maken van risico's en veranderingen in het gedrag teweeg te brengen worden er instrumenten toegevoegd aan de toezichtstrategie. Het betreft een digitale zelfscan brandveiligheid, kennissessies en trainingen.

Met de digitale zelfscan brandveiligheid worden gebouweigenaren en –gebruikers gevraagd om aan de hand van een digitale vragenlijst zelf een aantal controlepunten met betrekking tot brandveiligheid in hun gebouw na te lopen. Tijdens de kennissessies worden kennis, informatie en tips over brandveiligheid gedeeld met de deelnemers, en tijdens de trainingen gaan de deelnemers ook actief ermee aan de slag. De zelfscan, kennissessies en trainingen leveren een grote bijdrage aan het vergroten van het bewustzijn en stimuleren gedragsverandering rondom brandveiligheid.

Door fysieke controles af te wisselen met zelfscans, kennissessies en trainingen, ontstaat een gevarieerde vierjarige cyclus waarin zowel toezichthoudende als gedragsbeïnvloedende instrumenten worden ingezet.

Doel toezichtstrategie

De Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid geeft richting aan de activiteiten van de brandweer in het kader van toezicht op brandveiligheid. De risicogerichte aanpak leidt tot een transparante, effectieve en efficiënte inzet van de voor dit taakveld beschikbare middelen.

De toezichtstrategie sluit daarbij aan bij de bestuurlijke doelen die zijn gesteld voor het programma Risicobeheersing: primair gaat de aandacht uit naar het voorkomen of beperken van slachtoffers bij brand, secundair naar het voorkomen van onherstelbare schade bij brand en het voorkomen van grootse maatschappelijke ontwrichting.

Meerwaarde

De meerwaarde van de Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid is te vatten in drie hoofdpunten:

- De toezichtstrategie zorgt voor uniformiteit in het toezicht binnen de veiligheidsregio Brabant-Noord.
- De prioritering van risico's in het toezicht zorgt voor een effectieve aanpak van brandveiligheid in panden in uw gemeente.
- De digitale zelfscan brandveiligheid, kennissessies en trainingen zorgen voor bewustwording van de risico's bij gebouweigenaren en –gebruikers en stimuleren tot gedragsverandering, wat een positief effect heeft op de brandveiligheid in panden in uw gemeente.

Afweging

De Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid staat aan de basis van een uniforme werkwijze in het toezicht op brandveiligheid binnen de veiligheidsregio Brabant-Noord. In de toezichtstrategie staat o.a. beschreven wanneer er overgegaan moet worden tot handhaving. Het niet opnemen van de toezichtstrategie betekent dan ook dat er ook geen juiste onderbouwing is indien er een noodzaak tot handhaving is. Dit zou juridisch gezien problemen kunnen opleveren voor de gemeente bij handhavingszaken.

Daarnaast kan het niet opnemen van de toezichtstrategie leiden tot diversiteit in het toezicht op de brandveiligheid tussen de gemeenten en is er binnen de gemeente minder aandacht voor

bewustwording en gedragsverandering rondom veiligheid. Dit zorgt voor een lagere brandveiligheid in de panden binnen de gemeente.

Als laatste betekent het niet opnemen van de toezichtstrategie dat de brandweer niet op de meest adequate wijze toezicht kan houden op de brandveiligheid binnen de gemeente. Het beperkt de brandweer in het uitvoeren van haar taak.

Financiën en capaciteit

Aan dit voorstel zijn naar verwachting geen extra middelen verbonden. De uitvoering van de toezichtstrategie vindt plaats binnen de bestaande capaciteit en budgetten van Brandweer Brabant-Noord. Dit voorstel vraagt naar verwachting geen extra capaciteit van uw ambtelijke organisatie, anders dan reguliere VTH-taakuitvoering.

Mogelijk heeft de implementatie van de Omgevingswet gevolgen voor de capaciteit. Na implementatie van de Omgevingswet kan dit beoordeeld worden en worden er indien nodig, in overleg tussen brandweer en gemeentelijke VTH-afdeling, aanpassingen gedaan in de capaciteit.

Uitvoering en monitoring

Per jaar wordt door de brandweer een uitvoeringsprogramma met de bevoegde gezagen vastgesteld. In deze programma's wordt per jaar geconcretiseerd waar en wanneer welke interventie bij een object wordt toegepast. Binnen de toezichtstrategie is ruimte gereserveerd voor onvoorziene zaken, waarbij in overleg tussen de brandweer en de VTH-afdeling van de gemeente wordt beoordeeld of een interventie middels toezicht het meest passend is en er veiligheidswinst behaald kan worden.

Na akkoord van alle gemeenten binnen de veiligheidsregio Brabant-Noord, maakt de brandweer werkafspraken met de VTH-afdeling van uw gemeente over inhoud en kwaliteit van rapporteren, aanleveren van dossiers, etc. Hiervoor worden de huidige werkafspraken geactualiseerd naar de nieuwe strategie.

De voortgang en resultaten van het uitvoeringsprogramma worden driemaandelijks door de brandweer aan de VTH-afdeling gepresenteerd en jaarlijks geëvalueerd. Ook wordt driemaandelijks de stand van zaken met betrekking tot de opvolging van verzoeken tot handhaving met het bevoegd gezag besproken.

Mandaatbesluit aanwijzing toezichthouders brandveiligheid

Vakinhoudelijke medewerkers en specialisten van de sector Risicobeheersing van Brandweer Brabant-Noord houden namens het bevoegd gezag toezicht op de brandveiligheid en het brandveilig gebruik van gebouwen. De gemeente is bevoegd gezag, maar in de praktijk wordt het toezicht uitgevoerd door medewerkers van Risicobeheersing. Gelet op de artikelen 5:11 tot en met 5:20 van de Algemene wet bestuursrecht, artikel 92 van de Woningwet, de artikelen 5:10 tot en met 5:13 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, artikel 61 van de Wet veiligheidsregio's en artikel 6.2 uit de Algemene Plaatselijke Verordening, moet het bevoegd gezag aanwijzen welke personen belast zijn met het toezicht op de naleving van genoemde wet- en regelgeving. Zonder een aanwijzing zijn deze personen niet bevoegd en hebben zij juridisch gezien dus ook niet de bevoegdheden om toezicht te houden.

Het aannemen van een mandaatbesluit voorziet hierin. Middels een mandaatbesluit wordt de Regionaal Commandant Brandweer van Veiligheidsregio Brabant-Noord gemandateerd om toezichthouders binnen de sector Risicobeheersing aan te wijzen, voor zover zij belast zijn met het toezicht op de naleving van de Woningwet (Bouwbesluit, ministeriële regelingen en Bouwverordening), Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en de Algemene Plaatselijke Verordening voor zaken met betrekking tot brandveiligheid en brandveilig gebruik. Het gaat hier dus enkel om het toezicht. Handhaving blijft belegd bij het bevoegd gezag.

Een mandaatbesluit heeft hier de voorkeur boven een aanwijzingsbesluit per gemeente, omdat bij eventuele toekomstige wijzigingen in de aanwijzing de veiligheidsregio zelf voor alle gemeenten in één keer het aanwijzingsbesluit kan aanpassen. Dit voorkomt dat alle gemeenten een nieuw aanwijzingsbesluit moeten aannemen. Indien er wijzigingen worden doorgevoerd in de aanwijzing, wordt de gemeente hiervan op de hoogte gesteld.

Bijlagen

1. Format besluit Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid 2022-2025;
2. Format mandaatbesluit aanwijzing toezichthouders brandveiligheid;
3. Samen zicht op Brandveiligheid 2022-2025, d.d. 2 september 2021, versie 1.0.